

Cestování jako vášně aneb Z Broumova až do Afriky

Téměř každý vám na otázku, co by dělal, kdyby vyhrál velkou sumu peněz, odpoví, že by cestoval. Najal by si pohodlný vůz nebo rovnou jachtu a hurá poznávat svět. Cestování je pro většinu z nás spojeno s určitou představou blahobytu. I proto během dovolených směřujeme spíše do tradičních přímořských letovisek, do lenošivého bezpečí jejich pláží a hotelových pokojů, a svůj pojem o cestování naplňujeme maximálně autobusovou projížďkou po historických památkách. Nicméně řada především mladých lidí se s touto konvenční představou neztotožňuje. Automobily, autobusy a letadla raději zaměňují za kola, vlastní nohy či autostop a vyražejí do míst méně turisticky oblíbených, ba dokonce obávaných. Více než dobrovolné rožnění na slunci je přitahuje vysokohorské výšlapy, dlouhé túry a náročné cykloexpedice. Příkladem cestovatele tohoto typu je Martin Stiller, student a turistický průvodce z Broumova, který zavítal ve středu 14. dubna do rýmařovské knihovny. Při besedě vyprávěl o cyklistické výpravě do severoafrického Maroka, kterou uskutečnil společně s Lenkou Jarou ze Svatého Pole u Dobříše (s níž se mimochodem seznámil teprve krátce předtím přes cestovatelský inzerát) v létě roku 2001. Expedice trvala více než dva měsíce, přesněji 64 dnů, a vedla deseti státy - z českého Broumova do marocké-

ho Fésu. Cestovatelé během ní urazili na kolech více než 5 750 km.

Jak jste přišel na nápad uspořádat cykloexpedici z Čech až do Maroka? Co vás na Maroku přitahovalo?

Již dříve jsme jezdili hodně na kolech, ale vždy kratší cesty, maximálně těch 1 000 až 2 000 km. Chtěli jsme tedy jednou udělat něco většího, a tak jsme hledali nějaký význačný bod a tím se stal Gibraltar. No a jak jsme tu trasu více plánovali, padl návrh zakončit naši cykloexpedici Afrikou, tedy blízkým Marokem. Na Maroku nás jistě lákala exotika, úplně jiný svět, svět sucha, muslimů atp.

Jak dlouhá byla vaše trasa a kdy vedla?

Celá cesta byla dlouhá cca 5 750 km a vedla z ČR přes Německo, Rakousko, Lichtenštejnsko, Švýcarsko, Francii, dále Pyrenejemi přes Andorru do Španělska a následně centrálním Španělskem na nejzápadnější bod Evropy mys Cabo da Roca, nacházející se v Portugalsku. Odtamtud jsme se stočili na jih a vnitrozemím Portugalska a Španělska jsme jeli až do přístavu Algeciras, odkud jezdí lodě na černý kontinent. V Maroku jsme naježdili na kolech asi 500 km a expedici definitivně podle plánu zakončili v královském městě Fés. Cesta zpátky už probíhala stopem, vlakem, úplně výjimečně minimální úseky na kole.

Která ze zemí, jimiž jste projížděli, je podle vašeho názoru nejlépe uzpůsobená pro cykloturistiku, ať už stavem silnic a existencí cyklostezek, tak charakterem krajiny?

Určitě nejzajímavější na kolo je vnitrozemské Španělsko. Silnice zde jsou perfektní, je tu minimální provoz, jen to teplo znepříjemňuje cyklistům život. Proto se zde na kole téměř nejezdí. Z hlediska cyklostezek ur-

čitě vyhrává Rakousko, ale při této cyklocestě jsme se na rakouském území projeli úplně minimálně.

Kolik kilometrů jste museli denně zdat? Jaký byl váš denní rekord?

Přůmerně jsme denně museli zdat něco málo přes 100 km čistého, tj. včetně volných a polovolných dní, tzn. že když jeden den odpočíváte, druhý den to musíte dohnat a ujet 200 nebo si tu ztrátu rozložit do více dní. Naše nejdelší trasa měřila 162 km, jiná 155, další 152 atp.

Jak dlouho jste se na tak obtížnou cestu připravovali, jak fyzicky, tak organizačně?

Cestu jsme plánovali pořádně přibližně tři měsíce před odjezdem. Někjaké přípravy byly samozřejmě ale již rok dopředu. To z hlediska organizace. Z pohledu fyzické přípravy nevidím žádný rozdíl, prostě sportovní aktivity jako normálně, kdyby se nikam nejelo.

Tak dlouhá cesta na kole zřejmě znamená i pro trénovaného člověka velkou fyzickou zátěž. Neodrazilo se to nějak na vašem zdraví?

Naštěstí se tato zátěž na nás nijak dlouhodobě neodrazila. Člověk byl během cesty samozřejmě dost často unavený, ale to je normální. Hlavní je odhodlání jet a pokračovat. Fyzická kondice je až na druhém místě. Zde vyhrává vůle a chuť jet!

Člověk, který cestuje na kole, je vystaven všem rozměrům počasí. Jak jste se vyrovnávali s měnícím se klimatem?

Na naší trase se nedá říci, že jsme byli vystaveni všem rozměrům počasí. Déšť jsme téměř nepoznali a zimu také ne. Ale to vedro - někdy to bylo až nesnesitelné. Byly noci, kdy jsme kvůli horku nemohli usnout. Na naší trase se klima měnilo pozvolně, jak jsme se

blížili k jihu, proto se dá říci, že jsme měli čas aklimatizovat se.

Čím vším se musí cykloturista na takovou cestu vybavit - jak vypadala vaše výstroj?

Výstroj byla minimální. Jedny krátké a jedny dlouhé cyklistické kalhoty, tři trička, jedna bunda, mikina, náhradní kraťasy a dlouhé kalhoty pro všechny případy - a to je asi vše. Více toho ani není třeba, byla by to zbytečná zátěž. Co se týče výstroje, tedy nějakého nářadí atp., vezli jsme s sebou jen to základní - kleště, klíče, šroubovák, centrální atd. Nechyběly samozřejmě náhradní dráty, brzdová lanka, duše a také jeden náhradní plášť.

Cesta byla nejspíš náročná i finančně. Kdo vás podporoval?

Finančně jsme se museli dopředu zabezpečit sami. Snažili jsme se náklady snížit na minimum. Spali jsme volně v přírodě, jídlo nakupovali v levných supermarketech atp. Nežili jsme tedy nijak komfortně, ale kdo cestuje, tak ví, že to není nic strašného.

Zažili jste cestou mnoho zajímavého, viděli řadu vyhlášených turistických atrakcí a potkali spoustu lidí. Na kterou ze svých zastávek vzpomínáte nejraději?

A jáje, to je těžká otázka. V každém státě bylo něco, těžko říci, co se nám líbilo nejvíce. Pokusím se to vzít z více hledisek. Asi nejkrásnější architektonickou památkou byl chrám Palais Idéal poblíž francouzského Lyonu, krásná to stavba z přelomu 19. a 20. století, postavená podle vzoru aztéckých chrámů. Z hlediska přírody se nám moc líbilo na mysu Roca nebo ve skalním městě La Ciudad Encantada ve Španělsku. No a z hlediska nejpůsobivějšího a nejzáživnějšího zážitku určitě vyhrává několikahodinové handlování v obchodě s koberci v marockém Tetouanu.

Jak jste se s místními lidmi dorozumívali?

Většinou jsme se snažili mluvit anglicky nebo německy, když to nešlo, zkoušeli jsme naši úplně chabou španělštinu, která většínou nepomohla, a tak jsme museli použít ruce a nohy. Jednoduchý a velmi účinný to nástroj komunikace.

Cesta byla plná i různých nesná-

zí, defektů a komplikací. Přihodila se vám cestou nějaká skutečná katastrofa?

Tak to asi ne. Defekty a problémy s koly byly, to jo, ale určitě ne katastrofické. Spíše veliké zdravotní problémy v podobě průjmu, mdlob, bolestí hlavy, křečí a horeček velmi nabouraly náš program v Maroku. Ale po nějaké době jsme se z toho vykřesali. Ovšem

nepřál bych to nikomu zažít.

Co vám způsobilo tyto potře - místní jídlo?

Tak tuto otázku se nám nepodařilo nikdy rozřešit. Vodu jsme pili jen balenou, jídlo se snažili jíst tepelně upravené a ani s hygienou jsme nijak nezaostávali. Doteď opravdu nevíme, snad to přišlo vzduchem, prostě těžko říci.

Při besedě jste řekl, že s vaší kolegyní Lenkou, s níž jste cestu do Maroka absolvoval, jste se seznámil přes inzerát. Není to trochu odvaha vydat se tak daleko s někým téměř neznámým?

Jojo, přesně tak, opravdu jsme se seznámili přes cykloinzerát. Byl to risk a vyšlo to. Však se říká, že risk je zisk, a nebo ztráta. Já jsem pevně věřil v to první. Ale i s nezdarem jsem samozřejmě počítal.

Máte nějakou dobrou radu pro ty, kteří by se chtěli vydat na podobnou expedici?

Ano, to bych měl. Pokud pojedete podobným směrem jako my, nejezděte v létě. Ty horka jsou fakt nepředstavitelný! A pro ty, kteří se

chystají někam jinam, těm bych doporučil, ať zkusí nabrat co nejvíce zkušeností a rad od jiných. Jak se říká „každá rada dobrá“, zde to platí dvojnásob!

Vedle studia pracujete pro cestovní kancelář jako průvodce při sportovně zaměřených zájezdech do Alp, na Island atd. Cestování je tedy významnou součástí vašeho života. Plánujete nějakou podobnou výpravu, jako byla tato do Maroka?

Přesně tak, cestování je smyslem mého života už asi od malička. Naši mě nějak k tomu navedli, dále to určitě podpořil skauting a od té doby mě příroda, hory a daleké krajiny prostě nepustily.

V hlavě několik velkých cest mám, ale zatím chybí nejvíce čas. Určitě se ale v příštích letech vydám na přejezd Austrálie ze západu na východ nebo otočím řídítka svého kola z Broumova ne směrem jihozápad, tedy do Afriky, ale na jihovýchod, tedy do Asie. No uvidíme, sám ještě nevím.

Děkuji za rozhovor.

ZN

